

Vi må jobbe annerledes, men hvordan?

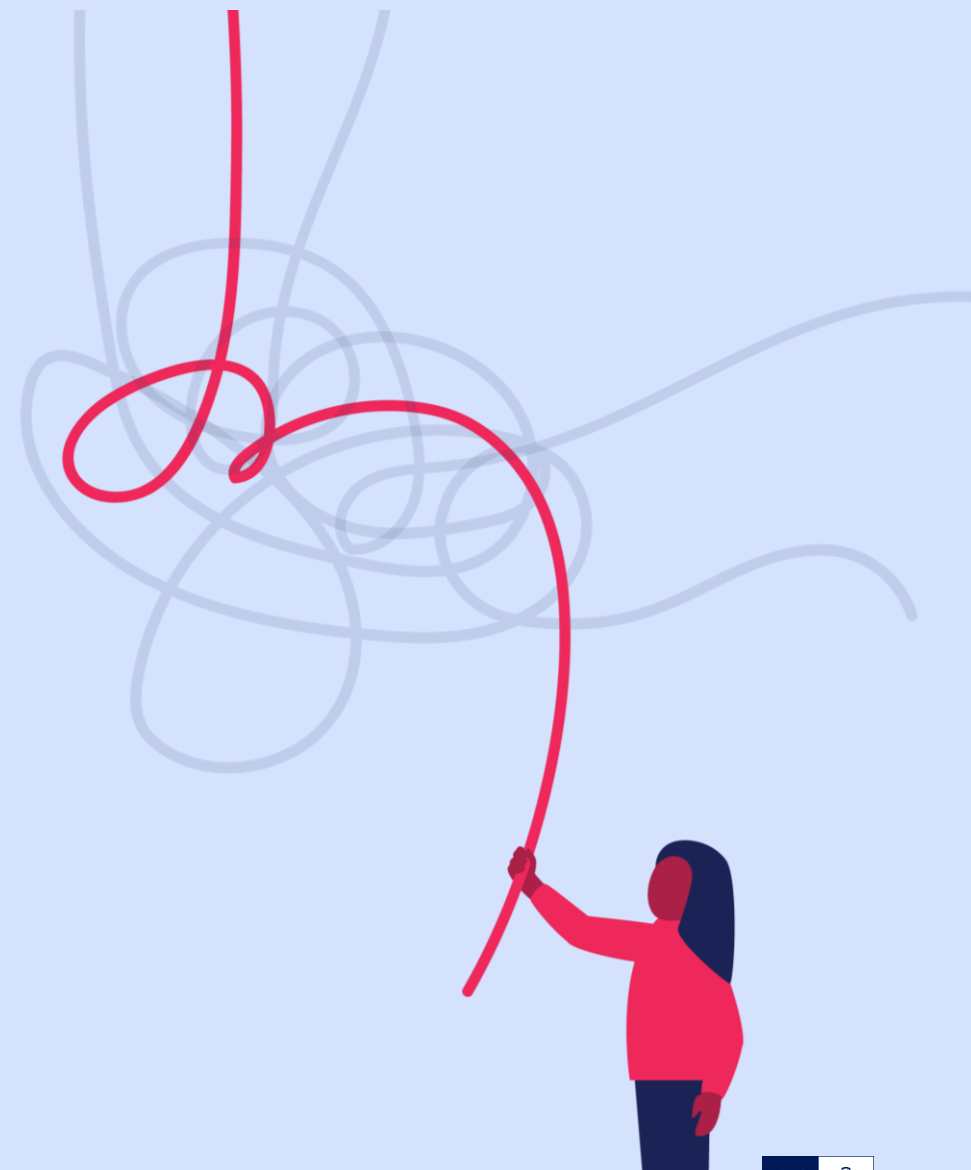
- Tverretatlig samarbeid for utsatte barn og unge
- Målrettet samfunnsoppdrag for inkludering av barn og unge

Kirsten Viga Skretting, KS Partnerskap for radikal innovasjon

Wenche Mobråten, Bufdir

Samfunnsutfordringer er komplekse

- Avgrensning umulig – problemer viklet inn i andre problemer
- Krysser sektorer, nivåer, organiseringer og fagdisipliner
- Ingen enkelt-eier av problemet eller av mulige løsninger
- Kan ikke løses fullstendig – ingen enkeltløsning

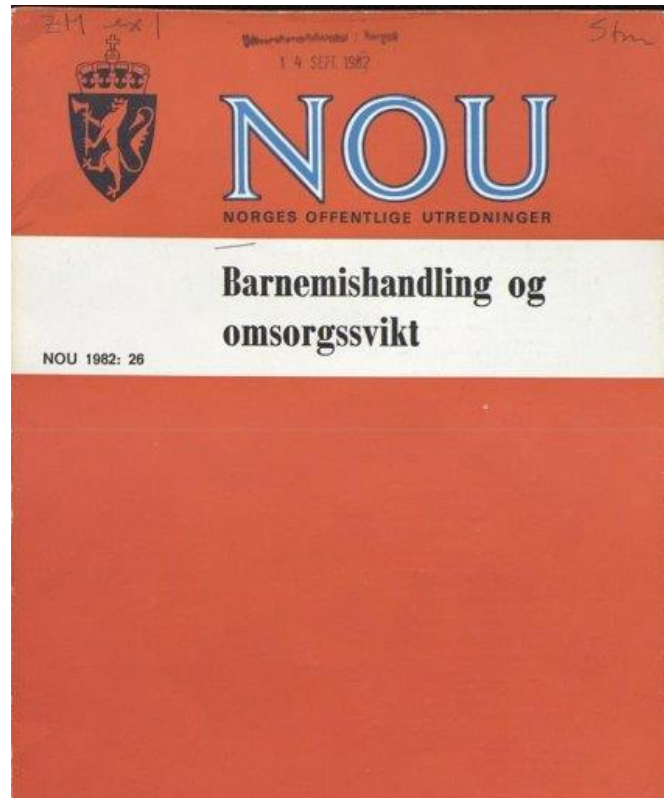
- 110 700 barn lever i familier med vedvarende lavinntekt i 2021 (SSB)
- 97 162 unge utenfor arbeid, utdanning og opplæring i 2022 (SSB)
- Mobbetallene i grunnskolen øker (Elevundersøkelsen 2023)

Barn har ikke sammensatte vansker, men det er tjenestene som har vansker med å samordne seg. Barn lever ikke i en sektor, men et helt liv

Stat og kommune må jobbe på andre måter, dette er gammel problematikk. Vi har holdt på med dette i årevis

- NOU fra 1982 på oppdrag fra Sosialdepartementet
- Foreslår tiltak for å forebygge barnemishandling og omsorgssvikt
- *«Barnemishandling er et komplekst problem med både sosiale, medisinske og juridiske sider. Både forebygging og evt behandling vil måtte engasjere flere instanser» (s. 14)*

Det er lys i tunnelen. Både initiativ fra forvaltning og regjering.

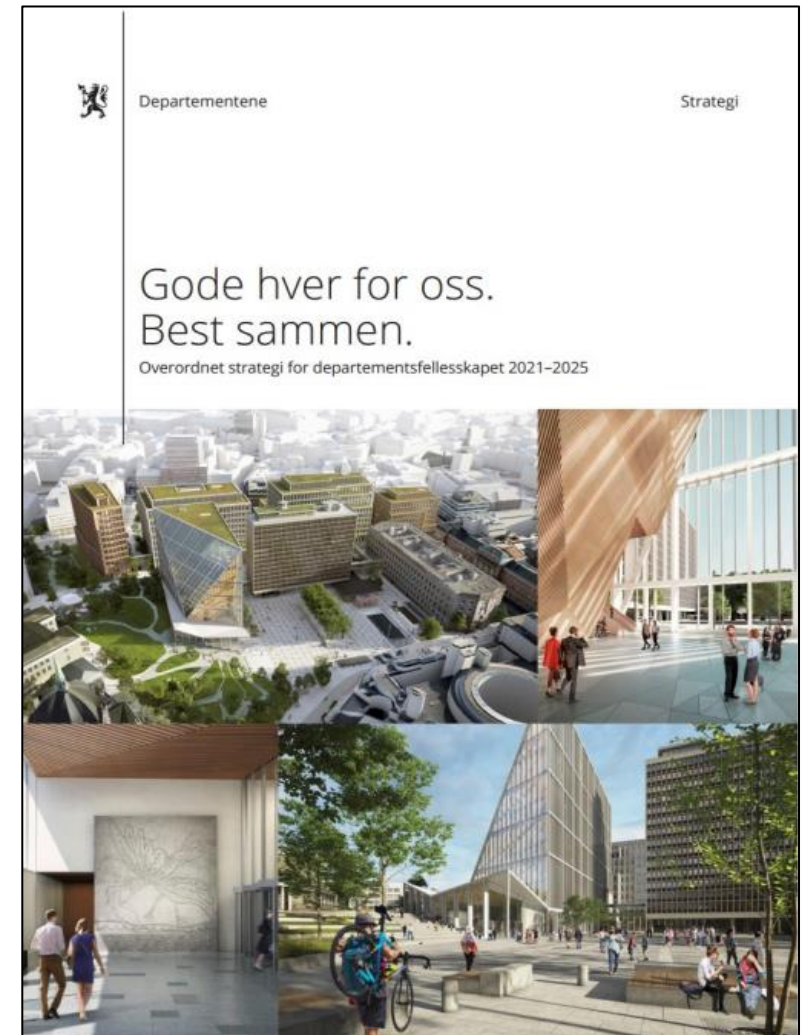
1 Tverretatlig samarbeid for utsatte barn og unge

2 Stortingsmelding om sosial utjevning og mobilitet

3 Målrettet samfunnsoppdrag for inkludering av barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv

Tverrdepartementalt- og etatlig samarbeid

- **Kjernegruppen for utsatte barn og unge** – 7 departementer
 - KD, KUD, KDD, HOD, JD, AID, og ledes av BFD
- **Etatssamarbeidet** består av 13 etater.

Stortingsmelding om sosial mobilitet og utjevning – sommeren 2025

- De overordnede målene for meldingen er å:
- Redusere forskjeller i levekår for barn og unge og deres familier
- Øke sosial mobilitet – levekårsutfordringer skal ikke gå i arv.

Innspillsmøte til meldingen
med særlig fokus barnets
første tusen dager i
Trondheim 13. februar.

Målrettet samfunnsoppdrag for å inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv

- Målet er å redusere andelen unge som står utenfor utdanning, arbeid og samfunnsliv
- Skal bidra til en tverrsektoriell og målrettet satsing for en god oppvekst

Boks 3.13 Målrettet samfunnsoppdrag for å inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv

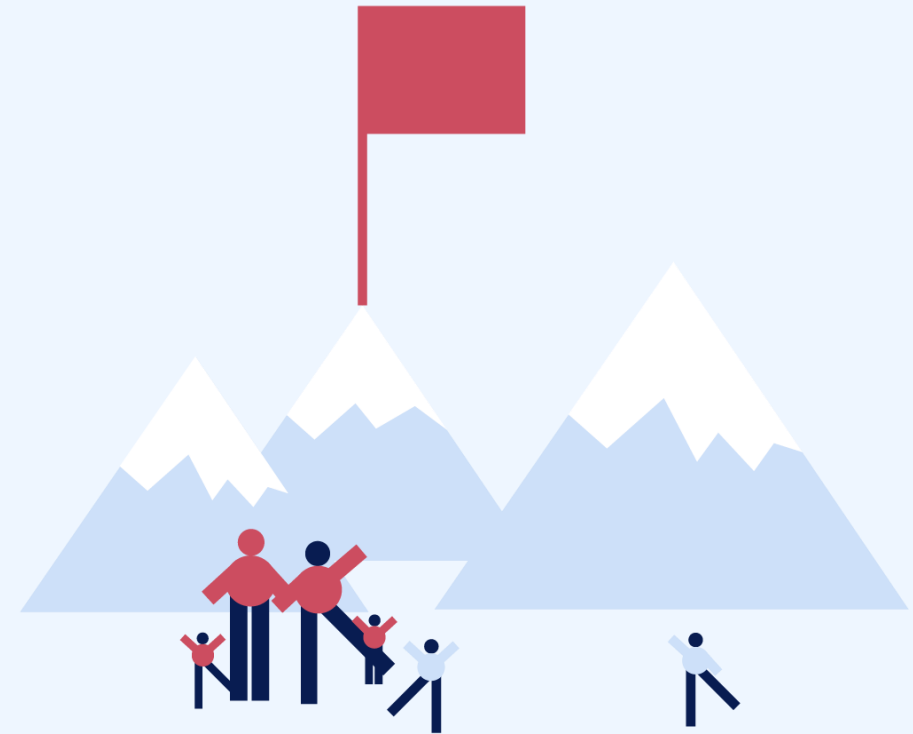
Ungt utenforskap er en stor samfunnsutfordring og har betydelige kostnader for den enkelte og for samfunnet. Arbeidet med å redusere utenforskap er forankret i mange ulike deler av samfunnet. For å møte utfordringen kreves det en samlet og koordinert innsats der kunnskapen tas i bruk for å skape reell endring. Et tett samarbeid mellom forskning, høyere utdanning og tjenester som møter barn og unge som har det vanskelig, er avgjørende for at de skal få en god oppvekst og et godt liv som voksne. Utenforskap blant unge voksne har ofte rot i barne- og ungdomsårene. Regjeringen lanserer i denne langtidsplanen to målrettede samfunnsoppdrag, som er et nytt forskningspolitisk virkemiddel i norsk sammenheng. Se nærmere omtale i kapittel 6.

Med dette samfunnsoppdraget skal regjeringen redusere andel unge som står utenfor utdanning, samfunns- og arbeidsliv gjennom tverrsektoriell og målrettet innsats som retter seg mot påvirkningsfaktorer for en god oppvekst. Involverte departementer vil være blant annet Barne- og familiedepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet. Den endelige formuleringen av hovedmålet, samt tallfesting og videreutvikling av delmål innrettet mot skole og kvalifisering, helse, livskvalitet og mestring, samt deltakelse og inkludering, vil utvikles i design- og implementeringsfasen. Her vil det også vurderes om oppdraget skal omfatte unge voksne.

Målrettet samfunnsoppdrag for inkludering av flere barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv

Hva er et målrettet samfunnsoppdrag?

- Ambisiøse satsinger i møte med **komplekse utfordringer**
- **Koordinerte** innovasjons- og forskningsinitiativer
- Kjente utfordringer, ukjente løsninger
- **Visjoner** som er lette å kommunisere, klare og tidsavgrensede mål
- **Tverrsektorielle**, med stort behov for koordinering
- **Porteføljetilnærming**
- **Mobiliserer** hele samfunnet

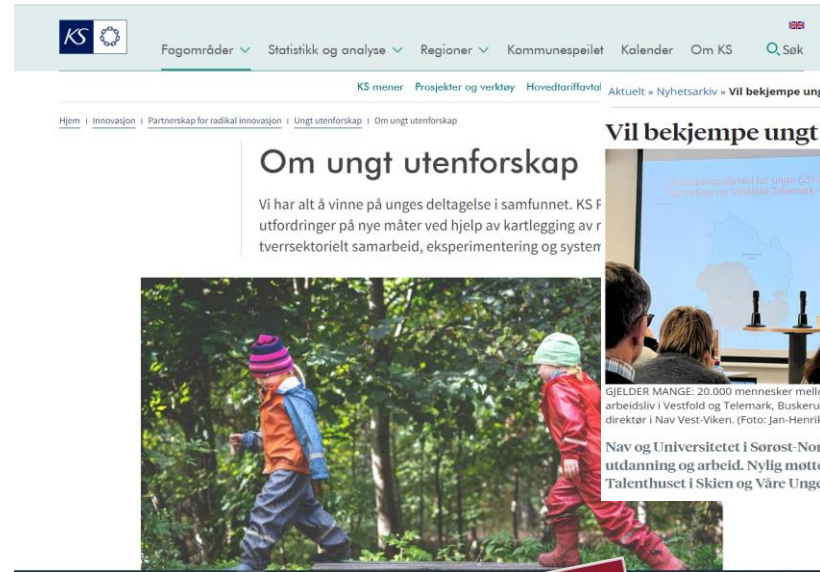

**Europe against
cancer:
recognising
the importance
of innovation
in healthcare**

Stor enighet om utfordringsbildet

- Om lag 100 000 unge i aldersgruppa 15-29 år står utenfor arbeid, utdanning og opplæring (2022, SSB)
- Beregnet samfunnsøkonomisk kostnad er 73 mrd. kroner per år (Oslo Economics)
- Mange initiativ på ulike forvaltningsnivå og sektorer
- Årsakene er sammensatte: sosial bakgrunn/økonomi, dårlig helse, frafall/lav mestring i skolen (bla. NORCE, OsloMet)

Barn og unge med sammensatte behov.

Samarbeidsavtalen USN-Nav

- Samarbeidsavtalen (PDF) gjelder fra 1. juli 2021 til 1. juli 2025.
- Målet er å hjelpe flere i regionen til å få utdanning og komme se...

Organisering av arbeidet 2023/2024 - i designfasen

<i>Rolle</i>	<i>Hvem</i>
Oppdragsgiver	Regjeringen
Prosjekteier	Barne- og familiedepartementet
Styringsgruppe	Ekspedisjonssjefer fra BFD, KD, HOD, AID, KUD
Prosjektgruppe	BFD, KD, HOD, AID, KUD, KDD
Operativ gruppe	Forskningsrådet (leder), Bufdir, Udir, HK-dir, Hdir, Avdir, KS, Doga, Kulturtanken

Leveranser i designfasen...

1. Plan for involvering av aktører

Leverert juni 2023

2. Plan for involvering av barn og unge

3. Kartlegge erfaringer med relevans for samfunnsoppdraget

Leverert november 2023

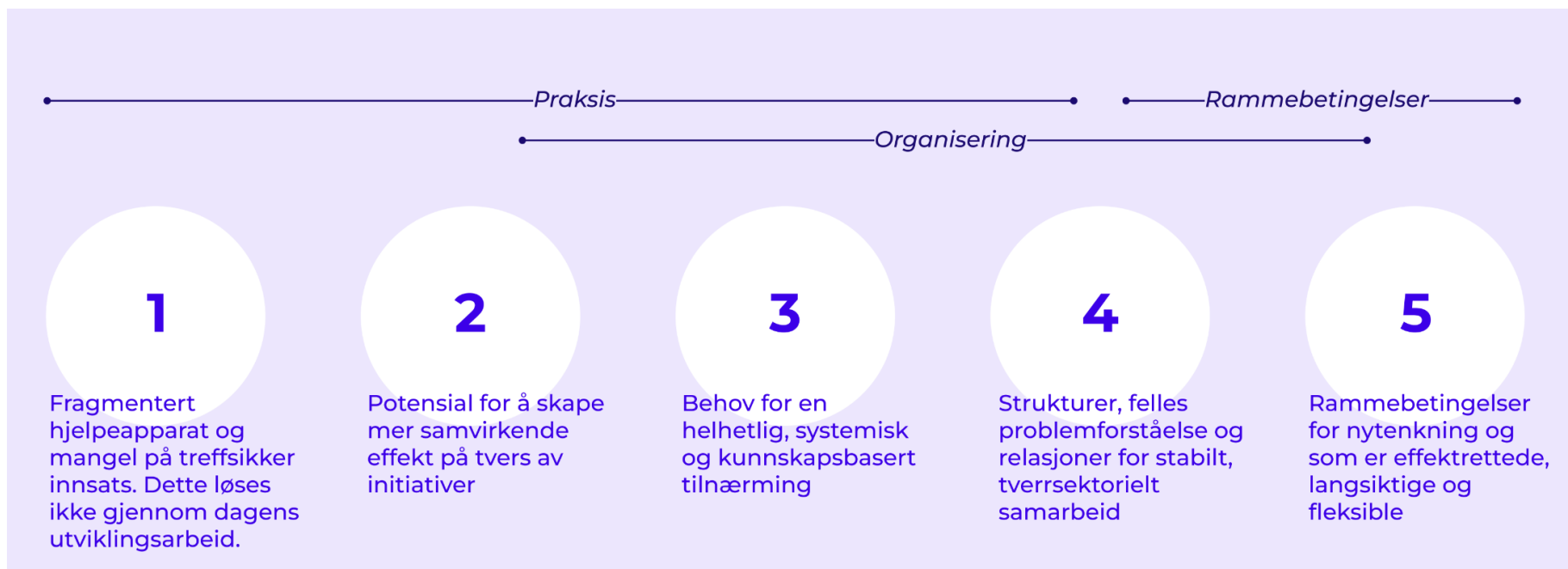
4. Budsjett

5. Mål, delmål og tematisk avgrensning

Leveres februar 2024

6. Organisering

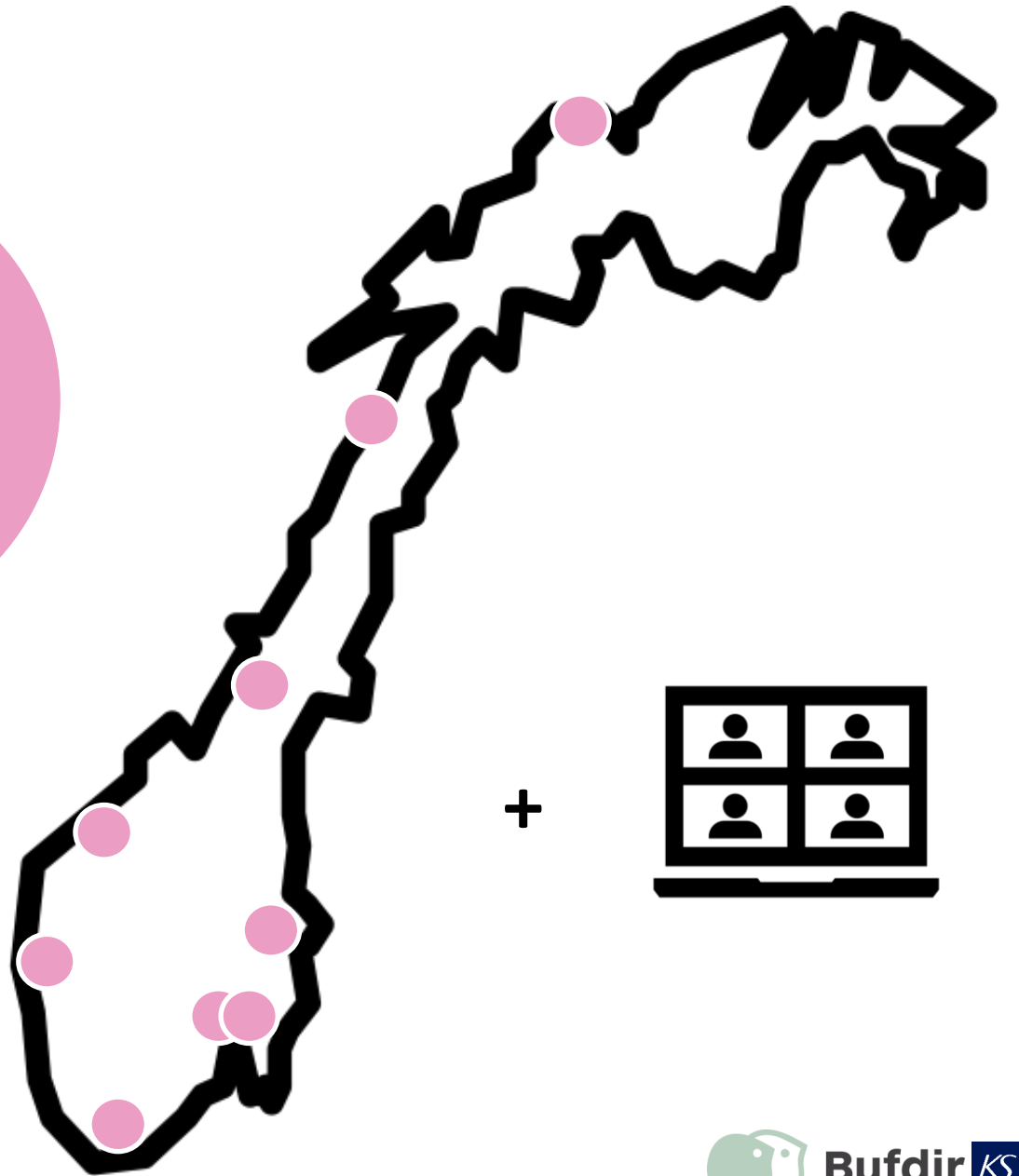
Kartlegging av kunnskap og erfaringer med relevans for samfunnsoppdraget

Innspill- og mobiliseringsmøter

Om vi ser ti år fram i tid, til 2033, hva er det viktigste vi som samfunn har fått til for å inkludere alle barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv?

Hva skal til for å nå målet?

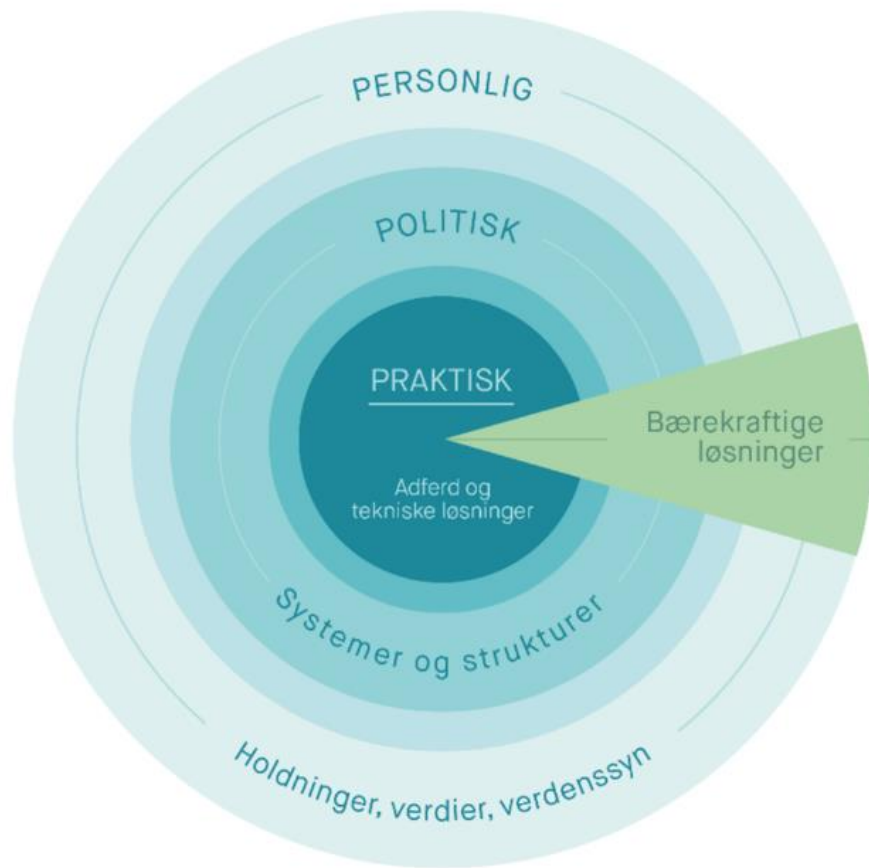

«målene til samfunnsoppdraget bør...»

- Sosial utjevning, for familien/barnet/den unge
- Nabolag/nettverk
- Videregående opplæring – fullføring
- Psykisk helse
- Lettere tilgang og inngang til arbeidslivet
- Samarbeid på tvers av sektorer, forvaltningsnivå
- Ressurser og kompetanse blant hjelperne
- Støtteordninger

Mål, delmål og tematisk avgrensning

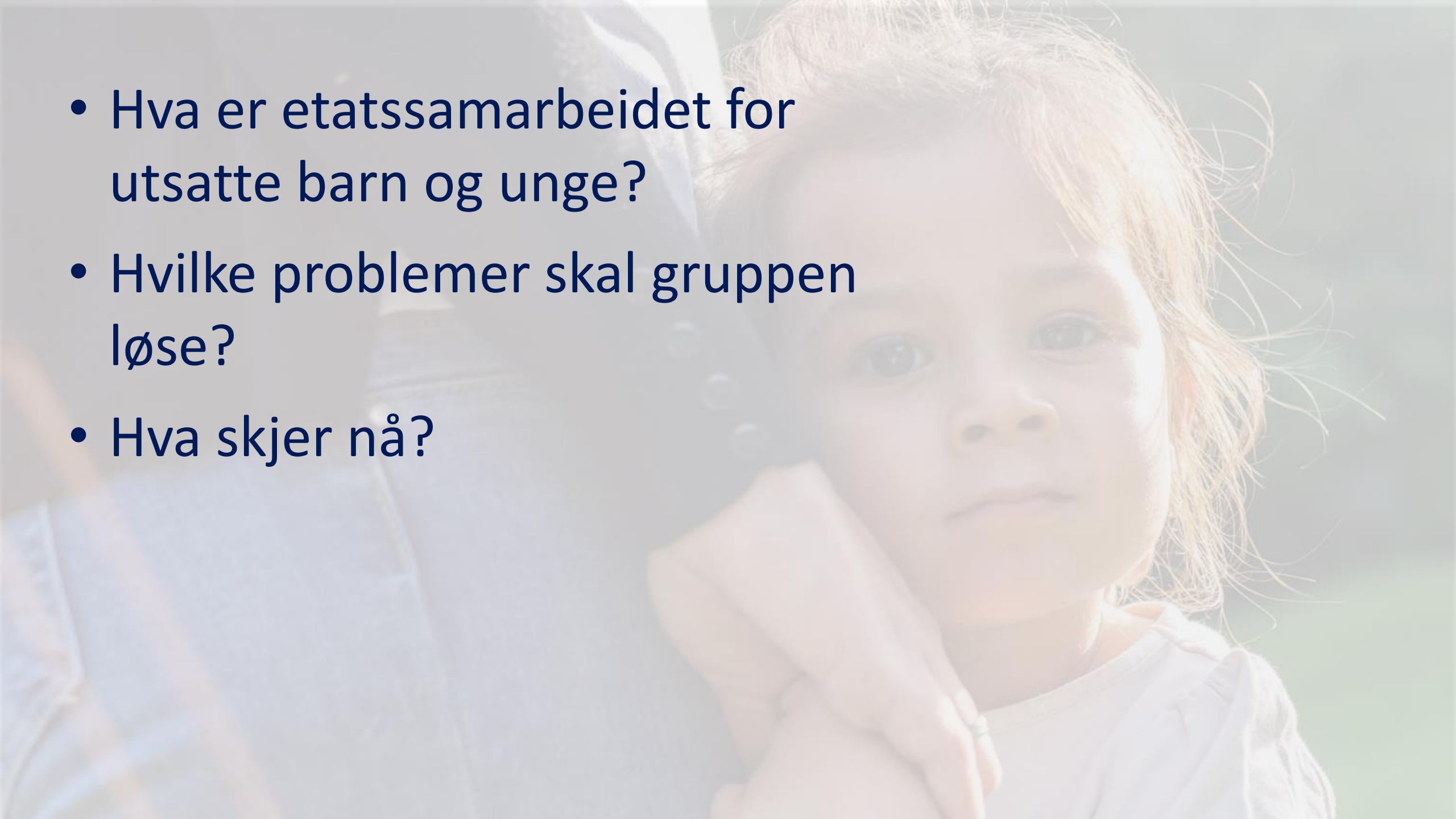
Det første målet er knyttet til det personlige nivået og fellesskapet nærmest barnet og den unge.

Det andre målet er på det systemiske nivået. Delmålene her uttrykker forventninger til samarbeid mellom sektorer, forvaltningsnivåer og aktører, og sier noe om handlingsrom, styring og samordning.

Det tredje målet er på det praktiske nivået. Delmålene her uttrykker forventninger til innovasjon, eksperimentering, prosess og relasjoner.

Tverretatlig samarbeid for utsatte barn og unge

- Hva er etatssamarbeidet for utsatte barn og unge?
- Hvilke problemer skal gruppen løse?
- Hva skjer nå?

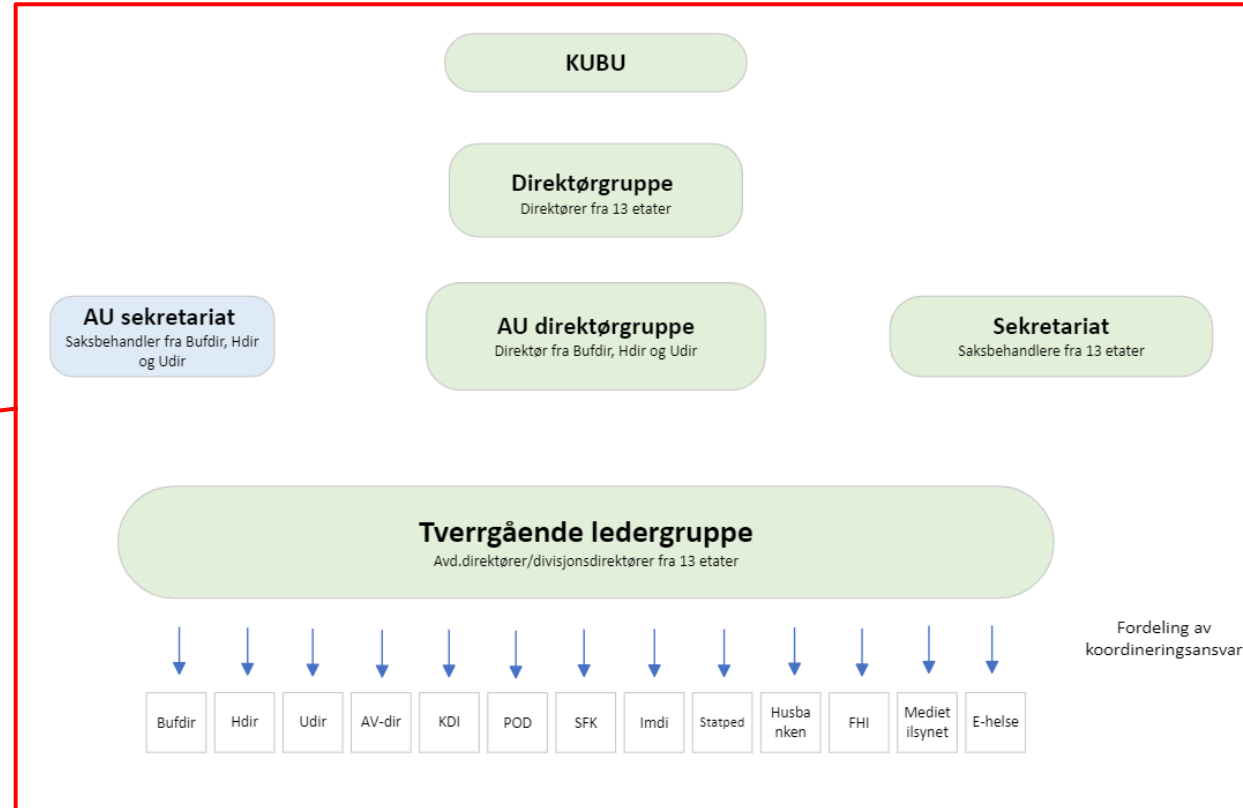
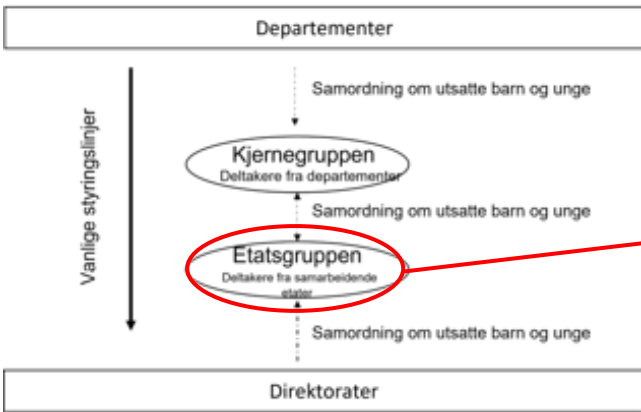
Etatsgruppen

- Består av **13** etater, direktorater, institutt og tilsyn.
- **Felles oppdrag i tildelingsbrevet:**
«(Etat) skal ta initiativ til og bidra i tverrsektorielt samarbeid om barn og unge på direktoratsnivå. Direktoratene skal støtte opp om mål og ambisjoner for departementenes Kjernegruppe for utsatte barn og unge. Bufdir koordinerer arbeidet.»

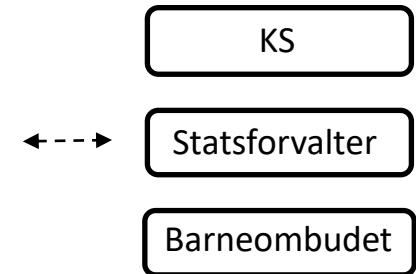

Parallele strukturer for etatssamarbeidet

Struktur for samordning ved saker om utsatte barn og unge

Medvirkning fra sentrale aktører

A woman with her hair in a ponytail and a young child are sitting on a wooden bench outdoors. They are both looking out towards a bright, green landscape. The scene is captured from behind them, with a soft, natural light. The background is slightly blurred, showing trees and a clear sky. The overall mood is peaceful and contemplative.

Hva skal arbeidet føre til?

For barn og familier:

Samordnede og koordinerte tjenester

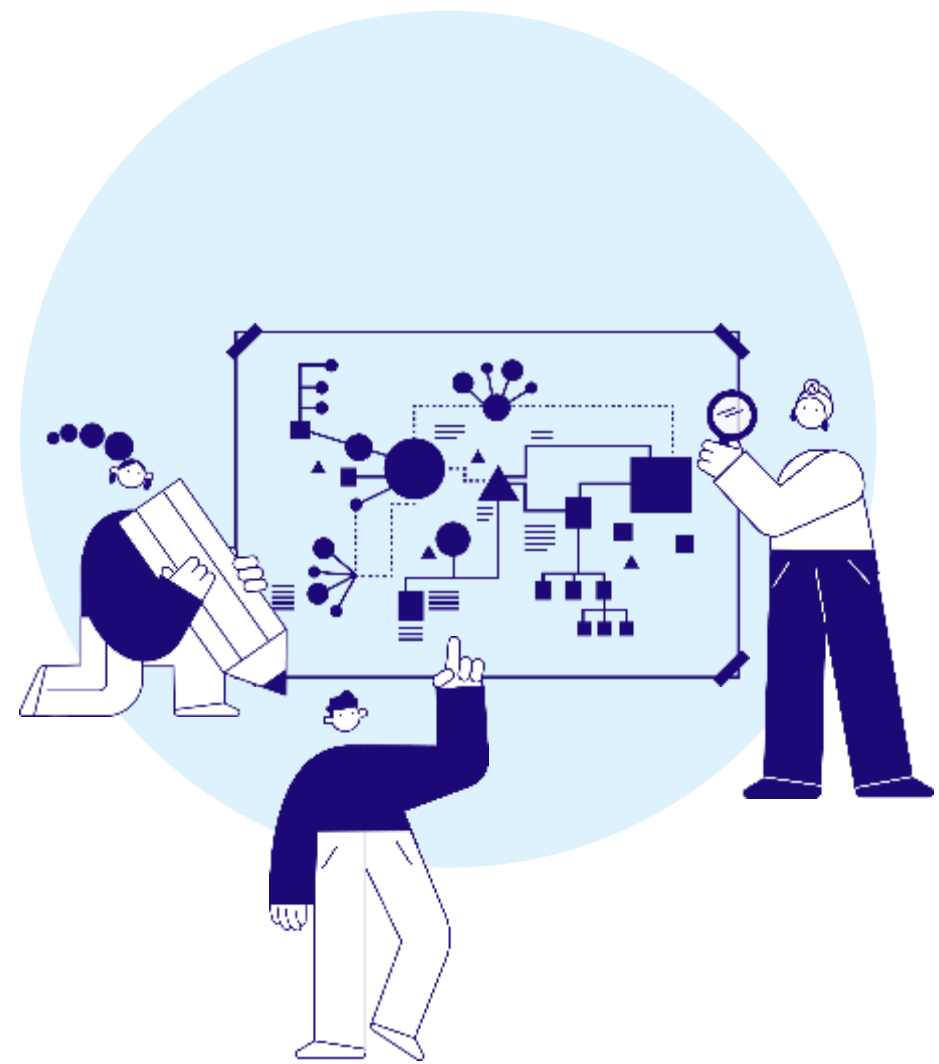
For kommunene:

Enklere å finne frem og bruke innhold fra staten

For staten:

Ny forståelse om at det er nødvendig å jobbe sammen

Hovedoppdraget:
Ny måte å jobbe sammen
på for sammen håndtere
komplekse utfordringer

Pågående oppgaver etatssamarbeidet

Oppgave	Hovedansvar	Deltakere	Involvert
Statsforvalter	Buudir (intil videre)	Hdir, Avdir, Udir	Sekretariat
Satsingsforslag	Buudir	Buudir, Hdir, Udir, IMDi	Sekretariat
Vårt overordnede oppdrag – nye arbeidsmåter og strukturer	Buudir	AU-sekretariatet (Buudir, Hdir, Udir). Her bør også flere etater være med	Sekretariat
Barne- og ungdomskriminalitet	POD	KDI, Sfk, Buudir, Hdir, IMDi, FHI, Udir, Husbanken, Statped	Sekretariat
Psykisk helse barn og unge	Hdir	Buudir, Udir, IMDi, FHI, Husbanken, Statped	Sekretariat
KS	Hdir	Udir, Buudir	Sekretariat
Evaluering		Buudir, Hdir, Udir	Sekretariat
Kommunikasjon	Hdir	Buudir, Hdir, Udir (kom.medarbeidere), IMDi	Sekretariat

Pågående oppgaver etatssamarbeidet

Oppdrag	Hovedansvar	Deltakere	Varighet
Ungdomsstraff og ungdomsoppfølging 15-18	Sfk	Buudir, Hdir	Avsluttet okt. 2023
Straffegjennomføring 18-24	KDI	Avdir, Hdir, Udir, Buudir, POD	1. Mai 2025
Tverrsektorielt rusforebyggende arbeid	Hdir	Buudir, POD, KDI, Sfk, Avdir, Udir	Juli 2024
Digi-Ung	Buudir/Hdir	POD, Sfk, Udir, FHI	Løpende
Kompetanse- og praksisutvikling	Buudir	Udir, Hdir	
Barnets beste (egeninitiert)	Buudir	Deltakelse ikke avklart, men aktuelt for POD, Avdir, IMDi, FHI, Statped, Hdir	Juli 2024
Kommunenes forebyggende arbeid på oppvekstfeltet (kommer)			

Utfordringer og muligheter

Tverrsektorielt samarbeid og samfunnsoppdraget

Utfordringer og fallgruver

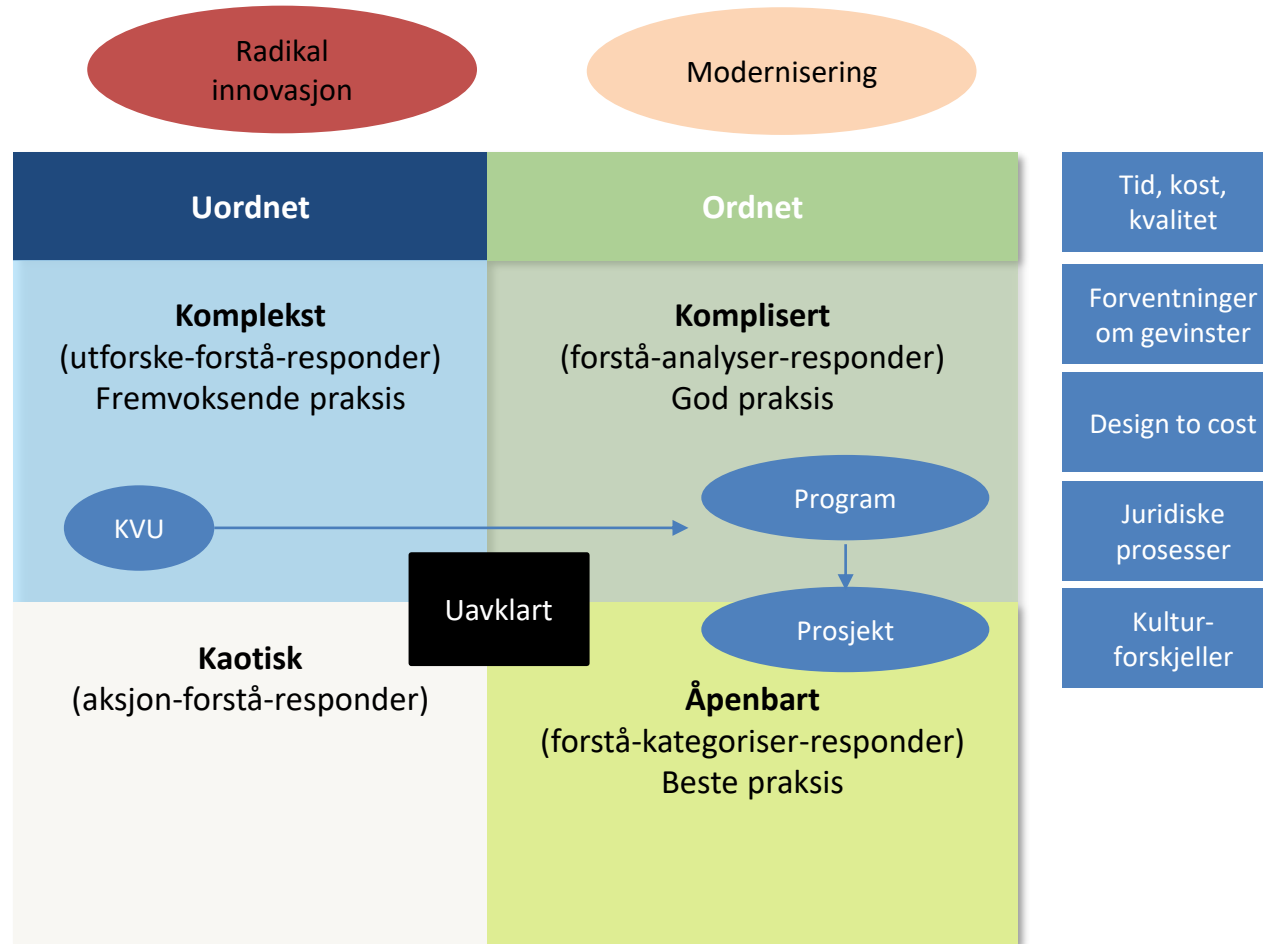
- Er ofte organisert på siden av organisasjonen
- Skal det inn som del av linjen?
- Må ha sterk forankring i toppledelse
- Være en del av kjernevirksomhet
- Må ikke bare være ildsjeldrevet
- Sektorene er utrolig sterke

«Gjenstridige problemer»

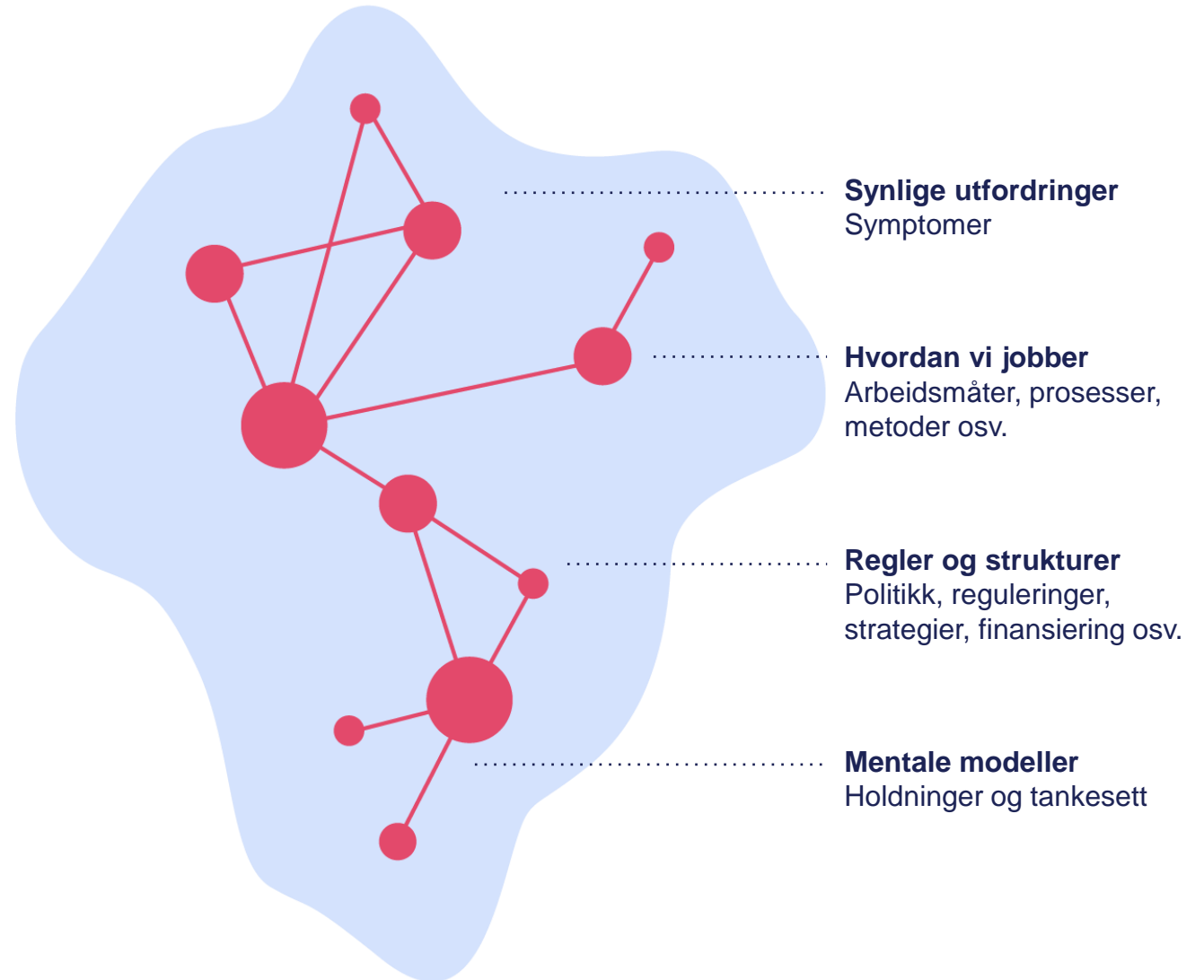
«Gjenstridige problemer er ikke bare vanskelige i seg selv, men blir komplekse fordi de ikke passer inn i definerte strukturer og arbeidsmåter, men «preller av» i sektorbaserte strukturer» (Difi 2014).

Flere måter å forstå utfordringene på

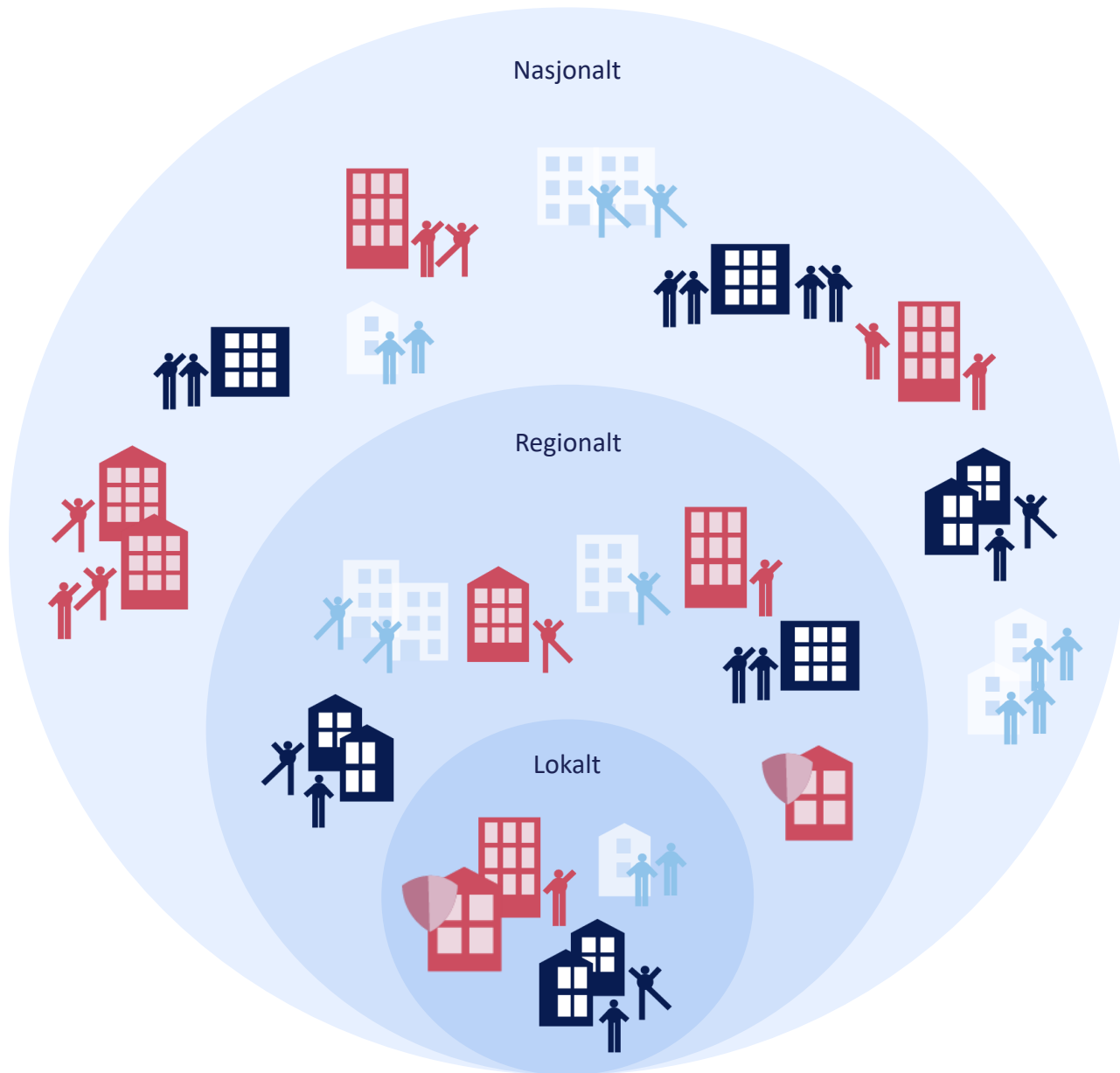
Systeminnovasjon; tenke nytt rundt grunnleggende strukturer i samfunnet

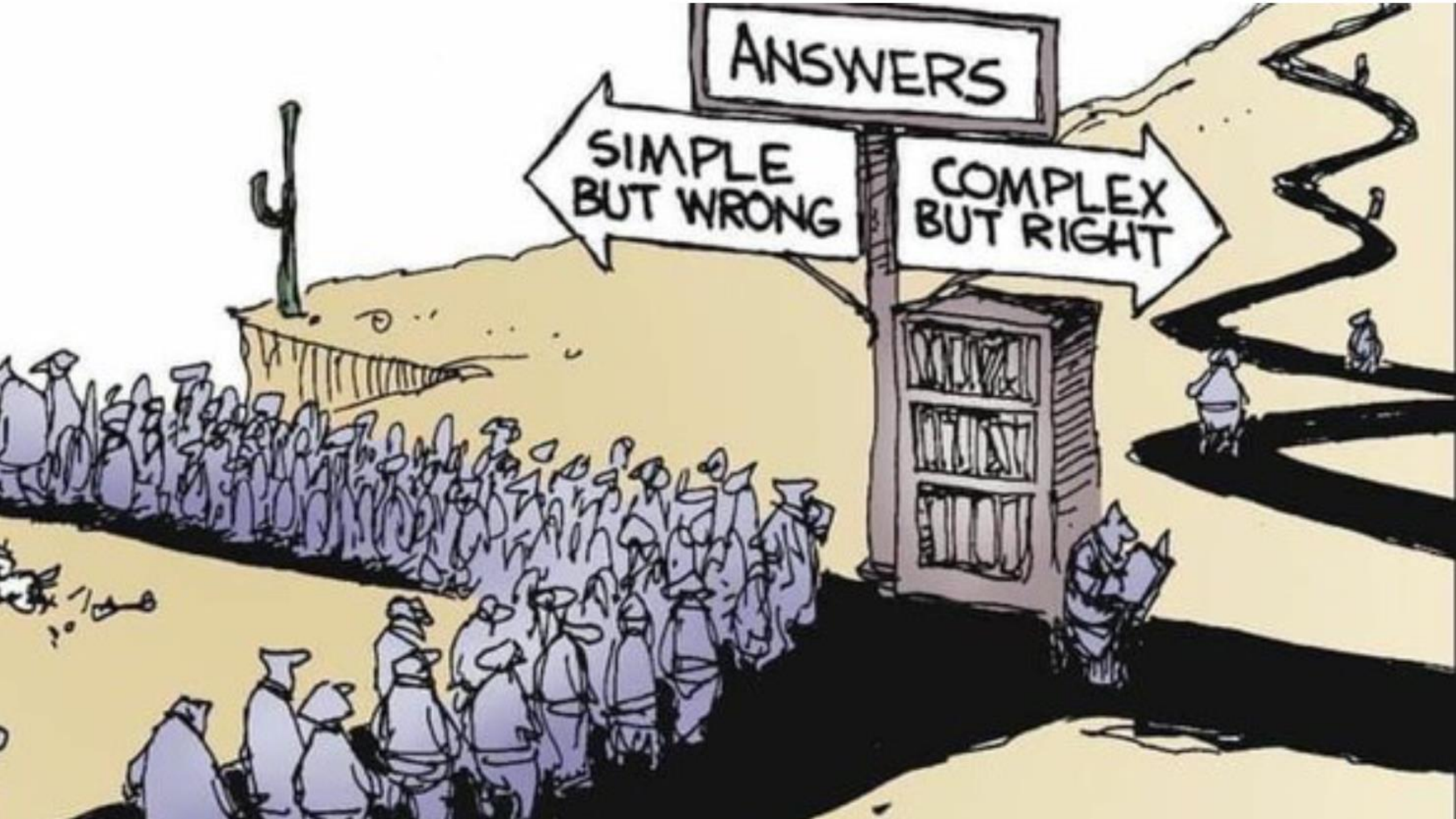

Vi får det til sammen

- Det er viktig for oss som hjelpere – på alle plan - å føle at vi lykkes
- Føle at vi lykkes med barna, ungdommene og familiene.
- Hjelpen virker !
- Få frem den gode praksisen, det vi vet vi kan og det andre kan sammen.
- Det er det et samarbeid er til for

ANSWERS

SIMPLE
BUT WRONG

COMPLEX
BUT RIGHT